

Att se och arbeta med hela familjen när föräldrar har missbruk

Utveckling av socialtjänstens arbete i fem kommuner

Socialstyrelsen
Marie Nyman

2013-11-20

**Samordnat stöd
till barn och föräldrar i familjer med missbruk
och omfattande behov av olika insatser**

- upptäckt
- allsidig utredning av barns behov, föräldrarnas förmåga samt faktorer i familj och miljö
- insatser, metodutveckling för adekvat stöd till såväl barn och unga som föräldrar
- systematisk uppföljning

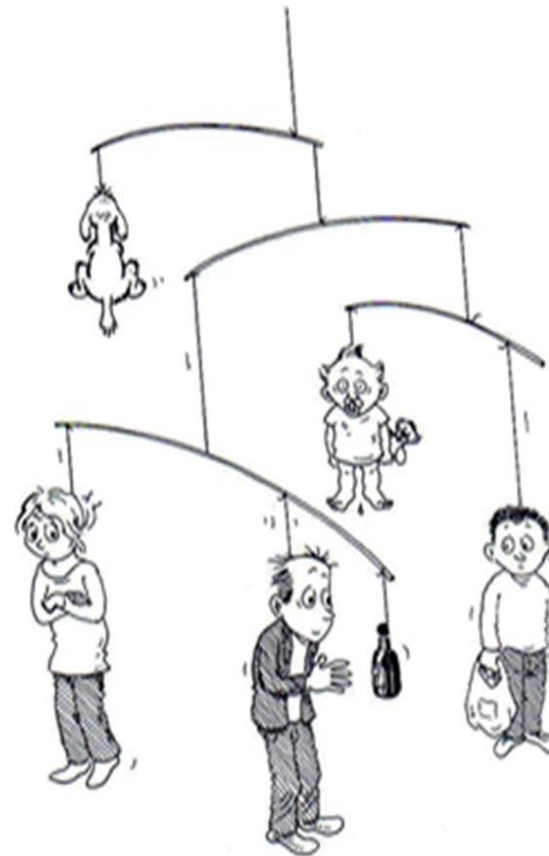
SYFTE

att förbättra stödet till barn och unga genom samordning av socialtjänstens utredningar och insatser till hela familjen

Barnets behov måste uppmärksammas
utifrån barnets egna
utvecklingspotential
och
föräldrarollen måste tydliggöras för att
på bästa sätt tillgodose barnets behov,
så att en gynnsam utveckling kan ske.

Genom att involvera hela familjen vet vi att

- Barns mående förbättras
- Kommunikationen i familje förbättras
- Personen med missbruksproblematik bibehåller sin nykterhet i högre grad

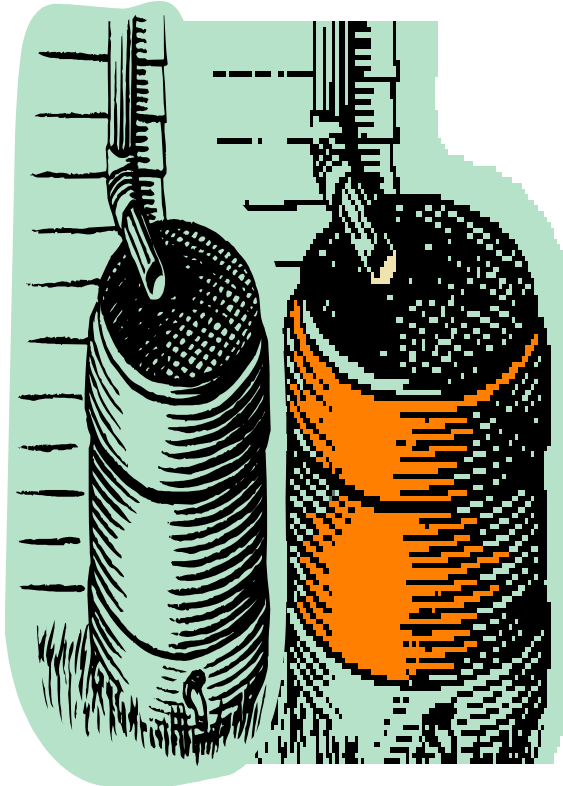

Kilde: Bigli Trembozz

VARFÖR?

Därför att...

- "arbetar i stuprör"
- Saknas familjeperspektiv
- svårt att upptäcka barn i familjer med missbruksproblematik
- Barn och unga får inte det stöd de har behov av
- Brister i systematisk uppföljning

Barn-, föräldra- och familjeorienterat perspektiv inom missbrukarvården

Utvecklingsarbete i 5 kommuner

- Borlänge
- Göteborg (stadsdel Majorna-Linné)
- Sandviken
- Tyresö
- Umeå

Socialstyrelsen samordnar och stödjer utvecklingsarbetet

- Nationell projektledare
- Konferenser, seminarier, samtalsforum för erfarenhetsutbyte och kunskapsutveckling
- Samarbete med Maskrosbarn
- Referensgrupp
- Forskare stödjer och utvärderar
- Arbetet dokumenteras och publiceras i en rapport

Utvärderingsansats

- **Formativ utvärdering med programteori som utgångspunkt**
- **Process**
- **Resultat**
- **Interaktiv – ömsesidigt lärande**
- **Bejakande av flera kunskapskällor**
- **Evidensbaserad praktik**

Utvärderingsfokus

- **Genomförande gäller två aspekter**
 - Själva samordningen, görandet
 - Implementering av samordningsmodellen
- **Flera perspektiv:**
- Brukare barn och familjer,
 - Familjeklimat
 - psykiskt mående
 - den vuxnes missbruk
 - Upplevelse av samordningen
- Profession
- Organisation

Övergripande utvärderingsfrågor

(med programteorin som utgångspunkt)

- Samordnades arbetet så som kommunerna tänkt sig gällande upptäckt, utredning, insats?
- Har kommunerna nått de resultat de tänkt sig på kort och lång sikt?
- Identifiera hinder och möjligheter i termer av teorifel eller genomförandefel

Förväntade resultat

Kommunerna har

- utvecklat modeller för ett familjeorienterat arbetssätt i familjer där vuxna missbrukar. Som kommunerna kan fortsätta att utveckla och implementera
- fått verktyg för att följa upp sitt arbete
- fått kunskaper om vilka förhållanden som hindrar alternativt befrämjar ett familjeperspektiv i socialtjänstens arbete med barn och vuxna
- kunskap om hur arbetssätten uppfattas av barn och vuxna och om de förefaller vara en hjälp för familjerna

TACK!

**Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se**